

Obligātās veselības pārbaudes - jautājumi un atbildes

Publicēts: 19.03.2020.

Kam ir jāveic obligātās veselības pārbaudes?

Ir divu veidu obligātās veselības pārbaudes. Vienas attiecas uz nodarbinātajiem, kuri pakalpojuma specifikas dēļ var apdraudēt citu cilvēku veselību (1) un otras, kas attiecas uz lielāko daļu nodarbinātajiem saistībā ar to, kā darbs ietekmē darbinieka veselību jeb kuru veselības stāvokli ietekmē (vai var ietekmēt) kaitīgie darba vides faktori (2).

1) Veselības inspekcija informē, ka 31.07.2018. spēkā stājās jauns normatīvais regulējums, kas nosaka darbus, kas ir saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, kā arī tajā noteiktas infekcijas slimības un to simptomi, kuru gadījumā aizliegts šajos darbos veikt darba pienākumus un nodarbinātās personas rīcība šādos gadījumos. Ir aizliegts nodarbināt darbiniekus, kas saslimuši ar kādu no noteikumu* 1.pielikumā minēto infekcijas slimību.

Līdz šim nodarbinātajiem, kuru darbs ir saistīts ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, bija jāveic obligātās pirmreizējās un periodiskās veselības pārbaudes, noformējot personas medicīnas grāmatiņu. No 31.07.2018. personas medicīniskā grāmatiņa ir aizstāta ar ģimenes ārsta atzinumu par personas veselības stāvokļa atbilstību veicamajam darbam (veidlapa Nr. 027/u), turklāt liela daļa nodarbināto personu vairs nav to darbinieku vidū, kas līdz jauno noteikumu* stāšanās spēkā bija pakļautas šīm obligātajām veselības pārbaudēm saistībā ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, piemēram, skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzēji un dienesta viesnīcu darbinieki. Personas obligāto pirmreizējo un periodisko veselības pārbaudi veic ģimenes ārsts, kura pacientu sarakstā attiecīgā persona ir reģistrēta.

Noteikumu* 9.punktā ir norādīti tie darbinieki, kam ir jāveic obligātās veselības pārbaudes, savukārt 2.pielikumā ir minētas veicamās pārbaudes un to biežums. Piemēram, ja viesnīcas administrators ir saslimis ar gripu, viņš nevar strādāt – tiek noformēta darba nespējas lapa un darbs tiek atsākts, kad persona izveseļojas un slimības lapa ir noslēgta. Taču administratoram noteikumu* 9.punktā noteiktā obligātā veselības pārbaude nav jāveic, jo nepakļaujas tajā minētajam uzskaitījumam.

Obligātās veselības pārbaudes ir jāveic tiem darbiniekiem, kuri ir regulārā tuvā kontaktā vai epizodiski tuvā kontaktā ar bērnu iekštelpās, veicot darba pienākumus šādās darbavietās:

- bērnu izglītības iestādēs;
- bērnu nometnēs;
- bērnu uzraudzības pakalpojuma sniegšanas vietās;
- bērnu sociālās un rehabilitācijas iestādēs;
- iestādēs, kas nodrošina sociālos pakalpojumus bērniem;
- ārstniecības iestādēs, kas sniedz pakalpojumus bērniem.

Obligātās veselības pārbaudes (tikai pirmreizējās) ir jāveic arī darbiniekiem, kas nodarbināti kādā no pārtikas aprites posmiem. Sīkāk skatīt noteikumu* 2.pielikumā.

Darba devējam ir jāuzglabā darbinieku veselības izziņu (veidlapa Nr. 027/u)[kopijas](#) un tās pēc pieprasījuma jāuzrāda Veselības inspekcijas vai Pārtikas un veterinārā dienesta amatpersonām kontroles laikā.

2) Lai sekotu līdzi darbinieka veselības stāvoklim, tiem nodarbinātajiem, kuru veselības stāvokli ietekmē vai var ietekmēt veselībai [kaitīgie darba vides faktori](#) (piemēram, ķīmisko vielu ieelpošana no matu krāsām, ilgstoša atrašanās piespiedu pozā, darbs pie datora utt.), ir jāveic obligātās veselības pārbaudes saskaņā Ministru kabineta 10.03.2009. noteikumi Nr.219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”. Šīs veselības pārbaudes veic arodslimību ārsts. Personu uz obligātajām veselības pārbaudēm nosūta darba devējs (pirmreizējām – pirms darba tiesisko attiecību uzsākšanas un periodiskām). Saskaņā ar Darba aizsardzības likumu izdevumus, kas saistīti ar nodarbināto obligātām periodiskām veselības pārbaudēm, sedz darba devējs. Papildu skaidrojošo informāciju par šīm obligātajām veselības pārbaudēm var iegūt Valsts darba inspekcijā www.vdi.gov.lv.

** Ministru kabineta 24.07.2018. noteikumi [Nr.447](#) „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbaudžu veikšanas kārtība”*

<https://www.vi.gov.lv/lv/obligatas-veselibas-parbaudes-jautajumi-un-atbildes>